

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนของเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาล จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรเป็นเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 3 ปีการศึกษา 2539 จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร 4 โรงเรียน จำนวน 80 คน และเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จากโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร 4 โรงเรียน จำนวน 80 คน ซึ่งได้มา โดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชุด คือ

1. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถทางการอ่านในด้านการอ่านตัวอักษร ด้านการอ่านคำประกอบภาพ ด้านการอ่านประโยค ประกอบภาพ และด้านการอ่านสะกดคำ โดยทดสอบในเรื่อง การอ่านพยัญชนะประกอบภาพ การอ่านคำหนึ่งพยางค์ประกอบภาพ การอ่านคำสองพยางค์ประกอบภาพ การอ่านคำสามพยางค์ ประกอบภาพ การอ่านคำที่มากกว่าสามพยางค์ประกอบภาพ การอ่านประโยคประกอบภาพ

การอ่านตัวพยัญชนะ การอ่านคำหนึ่งพยางค์ การอ่านคำสองพยางค์ การอ่านคำสามพยางค์ และการอ่านคำมากกว่าสามพยางค์ โดยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านนี้มีค่าความเที่ยง .91

2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถทางการเขียนในด้านลีลามือ ด้านการคัดลอกคำ ด้านการจำรูปแบบและเขียนตัวอักษร และด้านการเขียนสะกดคำ โดยทดสอบในเรื่อง การเขียนเส้นตามแบบที่กำหนด การโยงเส้นภาพกับตัวพยัญชนะให้สัมพันธ์กัน การเขียนคำตามแบบที่กำหนด การเขียนตัวพยัญชนะให้ตรงกับภาพ การเติมพยัญชนะที่หายไปให้สอดคล้องกับภาพ การเติมสระที่หายไปให้สอดคล้องกับภาพ การเติมวรรณยุกต์ที่หายไปให้สอดคล้องกับภาพ และการเขียนคำให้ตรงกับภาพ โดยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนนี้มีค่าความเที่ยง .95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน ไปทดสอบเด็กที่เป็นตัวอย่างประชากรทั้งสองสังกัดรวม 160 คน โดยทดสอบเด็กเป็นรายบุคคล ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลรวม 10 วัน วันละประมาณ 4 ชั่วโมง คือตั้งแต่เวลา 7.00-11.00 น.

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนจำแนกรายด้านและคะแนนรวมของเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาล จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS โดยหาค่ามัธยิมเลขคณิต ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน พบว่า เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีคะแนนอยู่ในระดับสูงคือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนน

เท่ากับ 51.39 คิดเป็นร้อยละ 88.60 ส่วนเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษากรุงเทพมหานคร มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลางคือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 31.80 คิดเป็นร้อยละ 54.83 ซึ่งแยกผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ด้านการอ่านตัวอักษร พบว่า เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูงคือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 21.17 คิดเป็นร้อยละ 96.23 โดยมีคะแนนการอ่านตัวพยัญชนะประกอบภาพ และคะแนนการอ่านตัวพยัญชนะอยู่ในระดับสูง

ส่วนเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษากรุงเทพมหานคร มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกันคือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 18.85 คิดเป็นร้อยละ 85.68 โดยมีคะแนนการอ่านตัวพยัญชนะประกอบภาพ และคะแนนการอ่านตัวพยัญชนะอยู่ในระดับสูง

1.2 ด้านการอ่านคำประกอบภาพ พบว่า เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูงคือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 14.04 คิดเป็นร้อยละ 87.75 โดยมีคะแนนการอ่านคำหนึ่งพยางค์ประกอบภาพ คะแนนการอ่านคำสองพยางค์ประกอบภาพ คะแนนการอ่านคำสามพยางค์ประกอบภาพอยู่ในระดับสูง และมีคะแนนการอ่านคำมากกว่าสามพยางค์ประกอบภาพอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษากรุงเทพมหานคร มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับปานกลางคือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 9.63 คิดเป็นร้อยละ 60.19 โดยมีคะแนนการอ่านคำหนึ่งพยางค์ประกอบภาพอยู่ในระดับสูง คะแนนการอ่านคำสองพยางค์ประกอบภาพอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนการอ่านคำสามพยางค์ประกอบภาพและคะแนนการอ่านคำมากกว่าสามพยางค์ประกอบภาพอยู่ในระดับต่ำ

1.3 ด้านการอ่านประโยคประกอบภาพ พบว่า เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับปานกลางคือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 3.03 คิดเป็นร้อยละ 75.75 โดยมีคะแนนการอ่านประโยคที่ 1 และประโยคที่ 2 อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับต่ำคือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 1.06
คิดเป็นร้อยละ 26.50 โดยมีคะแนนการอ่านประโยคที่ 1 และประโยคที่ 2 อยู่ในระดับต่ำ

1.4 ด้านการอ่านสะกดคำ พบว่า เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจาก
โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูงคือ มีค่าเฉลี่ย
ของคะแนนเท่ากับ 13.13 คิดเป็นร้อยละ 82.36 โดยมีคะแนนการอ่านคำหนึ่งพยางค์ และ
คะแนนการอ่านคำสองพยางค์อยู่ในระดับสูง คะแนนการอ่านคำสามพยางค์และคะแนนการอ่าน
คำมากกว่าสามพยางค์อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับต่ำคือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 2.26
คิดเป็นร้อยละ 14.13 โดยมีคะแนนการอ่านคำหนึ่งพยางค์ คะแนนการอ่านคำสองพยางค์
คะแนนการอ่านคำสามพยางค์ และคะแนนการอ่านคำมากกว่าสามพยางค์อยู่ในระดับต่ำ

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนของเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาล พบว่า เด็กที่
สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มี
ผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูงคือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 72.63 คิดเป็นร้อยละ 90.79
ส่วนเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับปานกลางคือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 52.70 คิดเป็นร้อยละ
65.88 ซึ่งแยกผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ด้านลืลามีมือ พบว่า เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูงคือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนน
เท่ากับ 25.86 คิดเป็นร้อยละ 99.46 โดยมีคะแนนการเขียนเส้นประตามแบบที่กำหนด
และการเขียนเส้นตามแบบที่กำหนดอยู่ในระดับสูง

ส่วนเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกันคือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนน
เท่ากับ 24.81 คิดเป็นร้อยละ 95.42 โดยมีคะแนนการเขียนประเส้นตามแบบที่กำหนด
และการเขียนเส้นตามแบบที่กำหนดอยู่ในระดับสูง

2.2 ด้านการคัดลอกค่า พบว่า เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูงคือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 10.63 คิดเป็นร้อยละ 88.58 โดยมีคะแนนการคัดลอกค่าหนึ่งพยางค์ คะแนนการคัดลอกค่าสองพยางค์ และคะแนนการคัดลอกค่าสามพยางค์อยู่ในระดับสูง

ส่วนเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับปานกลางคือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 9.31 คิดเป็นร้อยละ 77.58 โดยมีคะแนนการคัดลอกค่าหนึ่งพยางค์ คะแนนการคัดลอกค่าสองพยางค์ และคะแนนการคัดลอกค่าสามพยางค์อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านการจำรูปแบบและเขียนตัวอักษร พบว่า เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูงคือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 11.31 คิดเป็นร้อยละ 94.25 โดยมีคะแนนการโยงเส้นภาพกับตัวพยัญชนะให้สัมพันธ์กัน และคะแนนการเขียนตัวพยัญชนะให้สัมพันธ์กับภาพอยู่ในระดับสูง

ส่วนเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูงคือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 10.50 คิดเป็นร้อยละ 87.50 โดยมีคะแนนการโยงเส้นภาพกับตัวพยัญชนะให้สัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง และมีคะแนนการเขียนตัวพยัญชนะให้สัมพันธ์กับภาพอยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ด้านการเขียนสะกดค่า พบว่า เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูงคือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 24.83 คิดเป็นร้อยละ 82.77 โดยมี คะแนนการเติมพยัญชนะที่หายไปให้สอดคล้องกับภาพ คะแนนการเติมสระที่หายไปให้สอดคล้องกับภาพ คะแนนการเติมวรรณยุกต์ที่หายไปให้สอดคล้องกับภาพอยู่ในระดับปานกลาง และคะแนนการเขียนค่าให้สอดคล้องกับภาพอยู่ในระดับสูง

ส่วนเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับต่ำคือ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 8.08 คิดเป็นร้อยละ 26.93 โดยมีคะแนนการเติมพยัญชนะที่หายไปให้สอดคล้องกับภาพ คะแนนการเติมสระที่หายไปให้สอดคล้องกับภาพ คะแนนการเติมวรรณยุกต์ที่หายไปให้สอดคล้องกับภาพ และคะแนนการเขียนค่าให้สอดคล้องกับภาพอยู่ในระดับต่ำ

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านแต่ละด้าน พบว่า เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสูงกว่าเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครทุกด้านยกเว้นด้านการอ่านตัวอักษร ซึ่งทั้งสองสังกัดมีคะแนนอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากการอ่านตัวพยัญชนะเป็นหลักพื้นฐานของเด็กอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนก่อนที่จะเรียนอ่านเขียน และเป็นหลักการเตรียมความพร้อมของเด็กอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยเด็กจะอ่านได้ดีในเรื่องของการอ่านตัวพยัญชนะประกอบภาพนั้นคือ เด็กจะอ่านจากการดูภาพ สืบเกิดได้จากการอ่านตัว " ฅ " เด็กที่จำตัวพยัญชนะไม่ได้จะอ่านโดยการเดาภาพคือ อ่านว่า " วอ-ว่าว "

ด้านการอ่านคำประกอบภาพ พบว่า เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีคะแนนอยู่ในระดับสูง ส่วนเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสังเกตได้ว่าเด็กอ่านคำที่มีจำนวนพยางค์น้อย ๆ ได้ดีกว่าคำที่มีหลายพยางค์ นอกจากนี้การที่เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านคำประกอบภาพ สูงกว่าเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นเพราะเด็กได้รับประสบการณ์ที่ต่างกันจากรูปแบบการดำเนินงานของโรงเรียนแต่ละสังกัด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Blain (1983) ที่พบว่า เด็กที่มีประสบการณ์ในการอ่านทำคะแนนจากแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านได้ดีกว่าเด็กที่ไม่มีประสบการณ์มาก่อน นอกจากนี้การที่เด็กสามารถอ่านได้ เป็นผลเนื่องมาจากการที่เด็กมีคุณสมบัติดังนี้คือ สามารถมองเห็นสิ่งต่าง ๆ อย่างชัดเจนและทำความเข้าใจความหมายของคำหรือตัวอักษรนั้น เด็กต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างตากับสมองและต้องเคลื่อนไหวนิ้วมือและแขนให้สัมพันธ์กันอีกด้วย อย่างไรก็ตามจากการสังเกตความแตกต่างระหว่างเด็กที่อ่านจากการเดาภาพและเด็กที่อ่านสะกดได้จากลักษณะการอ่านของเด็กคือ เด็กที่อ่านจากการเดาภาพ เวลาอ่านมักดูภาพแล้วอ่านตามการรับรู้ของตนเอง เช่น คำว่า " กล้วยน้ำว่า " เด็กอ่านว่า " กล้วย " หรือคำว่า " ดวงอาทิตย์ " เด็กจะอ่านว่า " พระอาทิตย์ " ในขณะที่เด็กที่อ่านสะกดได้ เวลาอ่านมักชี้ตัวอักษรได้ตรงกับที่อ่าน

ด้านการอ่านประโยคประกอบภาพ พบว่า เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลางทั้งในเรื่องการอ่านประโยคที่ 1 และประโยคที่ 2 ส่วนเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีคะแนนอยู่ในระดับต่ำทั้งในเรื่องการอ่านประโยคที่ 1 และประโยคที่ 2 สืบเนื่องมาจากการที่ เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้รับการสอนแบบเน้นการอ่านเขียนมาก่อน จึงสามารถอ่านได้ดีกว่าเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร แต่การอ่านของเด็กยังอยู่ในขั้นเริ่มต้นดังที่มณีรัตน์ สุกโขศิริรัตน์ (2537) ได้กล่าวไว้ จึงมีเด็กเพียงบางส่วนที่สามารถอ่านคำในประโยคได้ถูกต้องทุกคำ ส่วนเด็กที่อ่านสะกดไม่ได้ อ่านโดยการเดาเนื้อหาจากภาพ เช่น ประโยคที่ 1 คือ " น่องกินส้ม " จะอ่านว่า " คนกินส้ม " หรือ " เด็กผู้หญิงกินส้ม " ส่วนในประโยคที่ 2 คือ " พี่ฟังวิทยุ " จะอ่านว่า " คนฟังเพลง " หรือ " คนฟังวิทยุ " หรือ " เด็กผู้ชายฟังวิทยุ "

ด้านการอ่านสะกดคำ พบว่า เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีคะแนนอยู่ในระดับสูงโดยมีคะแนนในเรื่องการอ่านคำหนึ่งพยางค์และการอ่านคำสองพยางค์อยู่ในระดับสูง คะแนนการอ่านคำสามพยางค์และการอ่านคำมากกว่าสามพยางค์อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีคะแนนอยู่ในระดับต่ำทั้งในเรื่องการอ่านคำหนึ่งพยางค์ คำสองพยางค์ คำสามพยางค์ และคำมากกว่าสามพยางค์ การที่เด็กสามารถอ่านได้ ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากเด็กมีคุณสมบัติดังที่ราศี ทองสวัสดิ์ (2535) ได้กล่าวไว้คือ เด็กมีความสนใจในการอ่าน มีความจำดี สามารถจำรูปของคำและเสียงได้ และรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์ แม้ทางโรงเรียนไม่ได้ไม่ได้สอนเน้นการอ่าน เด็กก็พออ่านได้บ้าง

2. จากผลการวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนแต่ละด้าน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนด้านลีลามือของเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีคะแนนอยู่ในระดับสูงทั้งในเรื่องการเขียนเส้นประตามแบบที่กำหนด และการเขียนเส้นตามแบบที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องจากการเขียนเส้นดังกล่าวเป็นเส้นพื้นฐานของการเตรียมความพร้อมในการเขียน และเป็นพื้นฐานของการเตรียมความพร้อมในการเขียน และเป็นพื้นฐานของการฝึกเขียนพยัญชนะ

ต่าง ๆ โดยเด็กสามารถเขียนเส้นตรง ได้แก่ ↓ ↘ ↙ ↗ ↖ ↕ → ← ได้ดีกว่าเส้นโค้ง และวงกลมอันได้แก่ (พูนสุข บุญสวัสดิ์, 2514) นอกจากนี้จะเห็นว่าเด็กทุกคนสามารถเขียนเส้นตามรอยประได้ และมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่เขียนเส้นตามแบบที่กำหนดไม่ได้ เนื่องมาจากเด็กมีความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือน้อยและขาดทักษะในการฝึกฝน

ด้านการคัดลอกคำ พบว่า เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีคะแนนอยู่ในระดับสูงทั้งในเรื่องการคัดคำหนึ่งพยางค์ คำสองพยางค์และคำสามพยางค์ ส่วนเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลางทั้งในเรื่องการคัดคำหนึ่งพยางค์ คำสองพยางค์ และคำสามพยางค์ ซึ่งแสดงถึงระดับความสามารถทางการเขียนตามความสามารถทางกาย กล่าวคือ เด็กจะต้องมีความสามารถในการใช้มือและนิ้วได้ดีตามที่ นิตยา ประพฤติกิจ (2539) ได้กล่าวไว้ นอกจากนี้ เด็กยังต้องมีความสามารถในการมองเห็นความเหมือน ความแตกต่างของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตได้ว่า มีเด็กบางคนที่ยังเขียนหนังสือกลับด้านด้วย นั่นคือเด็กยังไม่มีความพร้อมทางการสังเกตอย่างละเอียดลออ รวมทั้งตาและมือมีความสัมพันธ์กันน้อย ซึ่งจำเป็นต้องใช้เวลาฝึกฝนเรื่องการสังเกตอย่างละเอียดลออและให้ทำกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างตากับมือได้มากยิ่งขึ้น

ด้านการจำรูปแบบและเขียนตัวอักษร พบว่า เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีคะแนนอยู่ในระดับสูงทั้งในเรื่องการโยงเส้นภาพกับตัวพยัญชนะให้สัมพันธ์กันและการเขียนตัวพยัญชนะให้สัมพันธ์กับภาพ ส่วนเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีคะแนนในระดับสูงเช่นเดียวกัน โดยมีคะแนนการโยงเส้นภาพกับตัวพยัญชนะให้สัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูงและคะแนนการเขียนตัวพยัญชนะให้สัมพันธ์กับภาพอยู่ในระดับปานกลาง ดังจะเห็นได้ว่าเด็กสามารถโยงเส้นและเขียนตัวพยัญชนะที่สัมพันธ์กับชื่อสัตว์ได้ดีกว่าพยัญชนะที่ไม่สัมพันธ์กับชื่อสัตว์ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประไพร์ อุ่นจิตติ (2530) รวมทั้งเขียนตัวพยัญชนะ "ก" "ผ" ได้ดีกว่า "ฅ" ตามลำดับความยากง่ายตามที่ สมควร ทศนะ (2529) ได้เสนอไว้ อย่างไรก็ตาม เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครก็ได้รับการฝึกฝนด้าน

ด้านการเขียนสะกดคำ พบว่า เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีคะแนนอยู่ในระดับสูงโดยมีคะแนนการเติมพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ที่หายไปให้สอดคล้องกับภาพอยู่ในระดับปานกลาง และมีคะแนนการเขียนคำให้สอดคล้องกับภาพอยู่ในระดับสูง ส่วนเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีคะแนนในระดับต่ำทั้งในเรื่องการเติมพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ให้สอดคล้องกับภาพ ทั้งนี้เป็นผลมาจากประสบการณ์ที่แตกต่างกันของเด็กทั้งสองสังกัด โดยเด็กที่มีประสบการณ์การสอนแบบเน้นการอ่านเขียนจะมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กที่ไม่มีประสบการณ์ ส่วนเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ได้รับการสอนแบบเน้นให้เด็กมีความพร้อมในการอ่านเขียนเท่านั้น โดยฝึกความสังเกตอย่างละเอียดลออ และฝึกความจำเพื่อให้เด็กรู้จักตัวพยัญชนะไทย รวมทั้งคำพื้นฐานง่าย ๆ เท่านั้น จึงทำให้เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครมีคะแนนต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Tinker (1952) ที่ว่าเด็กที่มีประสบการณ์จะมีคะแนนผลสัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กที่ไม่มีประสบการณ์

3. จากผลการวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนของเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาล พบว่า เด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนอยู่ในระดับสูง ส่วนเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากเด็กที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุบาลจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้รับการสอนแบบเน้นการอ่านเขียนอย่างเด็กในระดับประถมศึกษาเพื่อสนองความต้องการของผู้ปกครองที่อยากให้ลูกอ่านออกเขียนได้

การที่ผู้ปกครองต้องการให้ลูกเรียนอ่านเขียนนั้น เป็นค่านิยมของคนไทยตั้งแต่สมัยโบราณที่นิยมนำบุตรหลานที่เป็นเด็กชายไปฝากไว้ที่วัดเพื่อเรียนหนังสือกับพระ แต่อายุของเด็กที่เรียนอ่านเขียนในสมัยก่อนคือ ตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป ขณะที่ปัจจุบันนี้เด็กเข้าโรงเรียนตั้งแต่อายุ 3-5 ปี ร่างกายยังไม่พร้อมที่จะเรียนอ่านเขียนอย่างจริงจังเพราะการฝึกเด็กเล็กเขียนหนังสือ ถ้าผู้ปกครองหรือพ่อแม่ขาดความเข้าใจในพัฒนาการของเด็กและวิธีสอนเขียนที่เหมาะสมแล้วก็จะเป็นการสิ้นเปลืองเวลาและพลังงาน ผลเสียของการเร่งรัดหรือเคี่ยวเข็ญจะทำให้เด็กเขียนได้ไม่ดีหรือไม่ถูกต้อง ความไม่พร้อมทางวุฒิภาวะด้านใดด้านหนึ่งบวกกับการประสานงานของกล้ามเนื้อ การพัฒนาที่ไม่ดีพอจะทำให้เด็กเขียนด้วยวิธีที่ไม่ถูกต้อง เป็นผล

เสียกับเด็ก ๆ หลายประการคือ ทำให้เด็กต้องเพ่งสายตามากเกินไป อันเป็นเหตุให้สายตาสั้น และยังก่อให้เกิดความเครียดทางอารมณ์ เพราะเด็กต้องเกร็งมือเมื่อจับดินสอ ท้อแท้ ผิดหวัง ที่ไม่สามารถเขียนได้ด้วยความตั้งใจ ผลร้ายที่สุดก็คือ เด็กอาจจะเกลียดการเขียนและเกลียดโรงเรียนไปเลย แต่ผู้ปกครองหลายคนยังไม่เข้าใจยังยึดในค่านิยมเดิมอยู่ ประกอบกับสภาพแวดล้อมภายนอกเป็นสิ่งที่ส่งเสริมความเชื่อของผู้ปกครองว่า สิ่งที่ต้องการเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ตัวอย่างเช่น ระบบการสอบคัดเลือกเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถ้าทางโรงเรียนอนุบาลไม่สอนหนังสือ เด็กก็จะประสบความล้มเหลวตั้งแต่การสอบเข้าเรียนไม่ได้ ซึ่งทำให้ผู้ปกครองเพิ่มความกดดันกับเด็กมากขึ้น ความต้องการของผู้ปกครองและระบบการสอบคัดเลือกดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้โรงเรียนที่ต้องการมีชื่อเสียงเพิ่มความเข้มในการสอนเพื่อสอบและเลขหลักทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กให้เป็นคนที่มีบุคลิก สำหรับเรื่องการสอบเป็นเรื่องที่ในปัจจุบันรัฐได้แสดงจุดยืนชัดเจนว่าจะไม่ให้มีการสอบคัดเลือกเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งถ้าในทางปฏิบัติเป็นไปตามความประสงค์ของรัฐ ปัญหานี้ก็คงจะลดน้อยลง (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2536)

นักวิชาการหลายท่าน เช่น Elkind(1987) Katz(1987) ราศี ทองสวัสดิ์ (2535) เป็นต้น ได้ชี้ให้เห็นผลเสียของการที่เด็กถูกเร่งเรียนอ่านเขียนในระดับอนุบาลว่าจะมีผลต่อเด็ก กล่าวคือ ทำให้เด็กมีความเครียด และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน รวมทั้งส่งผลต่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก ทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และด้านสังคมได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง

ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับอนุบาล โดยเฉพาะโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าโรงเรียนหลายแห่งยังสอนเด็กในระดับอนุบาลแบบเน้นการอ่านเขียนเช่นเดียวกับเด็กในระดับประถมศึกษาอยู่ จึงควรมีมาตรการในการตรวจสอบ และให้ความรู้แก่ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้ตระหนักถึงผลเสียของการเร่งเรียน และดำเนินการจัดรูปแบบการศึกษาให้เหมาะสมกับเด็กในระดับอนุบาลต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยลักษณะและเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมให้แก่เด็กอนุบาลของ
โรงเรียนสังกัดต่าง ๆ